

Dacian Cioloș,

Comisar European pentru agricultură și dezvoltare rurală

România în UE: Cinci ani de la aderare

Check Against Delivery
Seul le texte prononcé fait foi
Es gilt das gesprochene Wort

Conferința "România în UE. Cinci ani de la aderare"

București, 02.02.2012

Domnule Președinte, domnule Prim-ministru, domnilor miniștri, doamnelor și domnilor,

Vă mulțumesc pentru oportunitatea de a participa la această conferință.

La cinci ani de la aderarea României la Uniunea Europeană, doresc să vorbesc azi nu despre trecut, ci despre prezent și viitor – despre oportunitățile pe care România le are acum în Uniunea Europeană.

Dar, mai întâi, permiteți-mi să aduc în discuție câteva aspecte care sunt mai rar pomenite azi, când comunicarea publică pe teme europene pare să fie marcată mai mult de întrebări decât de răspunsuri.

De peste 60 de ani, Europa se bucură de pace. Iar dacă unora li se pare puțin lucru, le propun să urmărească îndeaproape știrile de pe alte continente...

De peste 60 de ani, Europa este un spațiu al valorilor democratice, al libertății, al statului de drept. Nici acestea nu sunt însă neapărat câștigate pentru totdeauna.

Derapajele sunt întotdeauna posibile și, din păcate, criza economică nu face decât să le favorizeze. De aceea este important ca aceste valori să continue să fie protejate și promovate activ.

Din punct de vedere economic, Uniunea Europeană continuă să fie azi una dintre cele mai prospere regiuni din lume. Cu 500 de milioane de cetățeni, cu 27 de state membre, cu o piață unică, este cea mai mare economie de pe planetă.

Reprezintă mai mult de o cincime din comerțul mondial și mai mult de o treime din producția mondială. În ultimii zece ani, Produsul Intern Brut al Uniunii Europene a crescut de la 10 mii de miliarde de euro, la peste 12 mii de miliarde de Euro. Este mai mare decât al Statelor Unite ale Americii.

Însă, acest gigant economic nu are încă toate pârgurile politice și legislative pentru a răspunde cu suplețe noilor provocări. De aici și nevoia de transformări, de adaptări, de aici și nevoia ultimului tratat.

Când a devenit stat membru al Uniunii Europene, România nu s-a alăturat unei croaziere all-inclusive, sau unui club de lux - așa cum s-a spus despre UE mulți ani, ci unei expediții care încă mai are de înfruntat multe obstacole, o expediție ai cărei membri se călesc împreună.

În aceste vremuri de turbulențe financiare, Uniunea Europeană demonstrează că poate veni în ajutorul statelor membre confruntate cu dificultăți, că poate propune soluții de modernizare și restructurare pentru economiile vulnerabile.

Dar, ca să continue să fie un bloc economic solid, Uniunea Europeană trebuie să dea dovadă de mai multă solidaritate, de o capacitate mai rapidă de reacție și de decizie. Numai astfel Uniunea Europeană va fi parte din soluția pentru criza economică ce amenință Europa

UE este o construcție politică și economică, fondată pe valori și principii, legitimă atâta vreme cât se bucură de sprijinul și de încrederea cetățenilor ei.

De aceea, mi se pare important ca – odată cu eforturile de a găsi soluții, odată cu pachetele de austeritate, cu măsurile dificile de reforma bugetară – să reușim să explicăm oamenilor și ce se află la începutul și la capătul acestui drum.

Uniunea Europeană de azi este diferită de cea la care a aderat România în 2007.

După extinderea către est, încă amenințată de criza economică, Uniunea Europeană este în plin proces de redefinire.

Suntem in mijlocul unei reforme a instituțiilor europene aduse de Tratatul de la Lisabona, suntem la începutul unor negocieri dificile cu privire la bugetul Uniunii Europene pentru 2014-2020, suntem în perioada în care la nivel european se stabilesc prioritățile politice pentru următorul deceniu.

Tratatul pentru Stabilitate, Coordonare și Guvernanță în Uniunea Economică și Monetară agreat săptămâna aceasta la Bruxelles este una din soluțiile anti-criză europene. Stabilește reguli pentru o mai bună coordonare fiscală și economică, pentru reducerea deficitelor publice, dar și pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă.

Creează premisele pentru mai multă integrare europeană dar rămâne un tratat interguvernamental.

Uniunea Europeană de azi este într-un proces de transformare, într-un proces în care fiecare stat membru, în funcție de capacitatea sa de influență își pune amprenta. Este un moment în care eventuale diviziuni artificiale între diferitele instituții și logici integraționiste ale Uniunii se estompează prin nevoia de pragmatism, de acțiune, de soluții.

Iar România este parte a acestui proces de transformare, nu doar subiect al transformării.

România și-a exprimat deja câteva priorități politice:

- Dorește menținerea unei politici agricole comune și a unei politici de coeziune puternice, sprijinite de bugete solide, care să reducă disparitățile între statele membre,
- Dorește să se alătura zonei Euro iar, până atunci, să participe la luarea deciziilor care se aplică în zona Euro dar care au un impact și asupra zonei non-euro,
- Este preocupată de accesul lucrătorilor români la piața muncii din toate statele membre, de aderarea la Schengen, de viitorul Mecanismului de Cooperare și Verificare,
- Are interese strategice în sectoarele energetic și de transport,
- Face eforturi pentru creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene.

În calitate de comisar european responsabil pentru una dintre cele mai integrate politici economice la nivel european și beneficiara unui buget comunitar foarte important, am avut ocazia să intru în contact cu multe astfel de priorități politice, ale altor state membre.

Permiteți-mi, de aceea, o remarcă: Uniunea Europeană nu este numai o uniune de state membre. Uniunea Europeană este și suma istoriilor statelor membre, a identității lor, a intereselor lor strategice.

Viziunea europeană este, în practică, viziunea statelor membre, negociată, agreată, integrată și transpusă la nivel european.

Aici avem poate nevoie de o schimbare de perspectivă: această viziune europeană nu stă numai în puterea câtorva state membre mai mari sau mai experimentate în traducerea unor sensibilități strategice naționale într-un limbaj comunitar.

Odată cu extinderea masivă spre est, Europa a câștigat în diversitate.

Dar pentru ca această diversitate să fie transpusă în politici europene, e nevoie ca noile state membre, să fie pro-active, să fie convingătoare, cu argumente solide, tehnice; să vină cu soluții concrete despre cum o propunere sau alta poate fi

transpusă la nivel european, cu o bună înțelegere a impactului și susținerii pe care acestea le-ar avea în alte state membre.

Pentru aceasta, au nevoie de administrații performante acasă, care să se sincronizeze natural cu instituțiile europene și celelalte state membre, și nu doar de diplomați excepționali.

O prezență pro-activă la nivel comunitar poate să ducă la transpunerea într-o politică europeană a unei sensibilități strategice reale a unui nou stat membru.

ENPARD - Programul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală pentru țările din vecinătatea Uniunii Europene este un astfel de exemplu: o sensibilitate naturală românească în privința vecinătății Uniunii Europene, pregătită temeinic la nivel tehnic, cu suficient sprijin politic la nivel european, a făcut ca o politică europeană și resursele aferente să se îndrepte nu numai spre vecinătatea de sud a Europei ci și spre est.

Este un program pe care eu l-am propus Colegiului, care l-a acceptat, și contez că va avea un impact concret în programe de dezvoltare rurală și de modernizarea agriculturii din țările din vecinătatea UE, inclusiv la est de Prut.

Un alt exemplu este Strategia Dunării.

Poziția și imaginea unei țări în Uniunea Europeană înseamnă mai mult decât numărul de voturi în Parlamentul European sau în Consiliu.

- Este, desigur, ceea ce fac Guvernul și Parlamentul, ceea ce face Președintele dar și ceea ce fac membrii români ai Parlamentului European,
- Ține în aceeași măsură și de partidele la guvernare dar și de opoziție,
- Este totodată suma reflectărilor în presă dar și gradul de înțelegere a protestelor din stradă,
- Ține de relațiile pe care funcționari din instituțiile europene le dezvoltă cu oameni din administrația națională, și de felul în care sunt percepuți funcționarii români de administrația europeană.

Aș dori să subliniez acest ultim aspect: calitatea prezenței României în Uniunea Europeană este dată în mare parte și de calitatea prezenței administrației românești în relația cu administrația europeană. Administrația este prima interfață cu instituțiile europene.

De resursele pe care administrația românească reușește să le atragă, de expertiza lor, de capacitatea lor de a-și convinge partenerii europeni depinde într-o mare măsură capacitatea României de a-și împlini rolul de stat mare în Uniunea Europeană.

Cel mai mare risc de excludere în construcția europeană vine mai degrabă din auto-excludere, din șovăiri politice, din dezinteres.

Resurse intelectuale și de expertiză există în România și la românii din afara României, fără nicio îndoială.

Ce este important, este ca ele să fie angrenate într-un sistem integrat de expertiză și interes național, care să meargă dincolo de interese de moment, partinice sau partizane.

Atunci vom putea și noi să facem ca valoarea României, ca națiune și stat membru al Uniunii Europene, să fie mai mare decât suma valorilor reprezentanților ei.

Vă mulțumesc pentru atenție.